

## عنوان مقاله:

نظریه مفهوم پردازی نگاره ای در آموزش خواندن و نوشتن اول ابتدایی

## محل انتشار:

همایش نوآوری در برنامه های درسی دوره ابتدایی (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

## نویسنده:

محمد رضا بهرنگی - عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم تهران

## خلاصه مقاله:

نظریه مفهوم پردازی نگاره ای به دنبال بررسی آراء تربیتی بنیامین بلوم، هیلدا تابا، جروم برونر، گودناو، ویلیام آستین، بروس جویس، مارشا ویل، و از همه نزدیک تر به این نظریه، الگوی PWIM بر گرفته از نظرات بروس جویس، مارشاویل، امیلی کالهن است. این نظریه جدید نگاره را مشتمل بر مجموعه تصاویر مرتبط و قابل قرارگرفتن در مقوله مفهوم خاص تعریف می کند. یادگیری مفهوم به شکل نگاره به دانش آموزان فرصت می دهد تا با شناسایی و دسته بندی تصاویر و کلمات مستخرج از آنها، آن مفهوم را در نگاره مربوط دریابند. الگوی یادگیری برگرفته از این نظریه معلم را ناگزیر به گریز از سخنرانی یک جانبه با تأکید برحفظیات توسط دانش آموز می کند و هدایت دانش آموز در جمع یادگیری را به سوی ایجاد ساخت منظم دانش مرکب از مفاهیم مرتبط در شناخت مورد توجه قرار می دهد. خصوصیات این نظریه جدید یادگیری با خصوصیات خانواده الگوهای یادگیری از طریق پردازش اطلاعات سازگار است و ضمن شباهت با الگوی نگاره کلمه استنتاجی امیلی کالهن که در تحولات جدید برنامه درسی خواندن و نوشتن دوره ابتدایی استفاده می شود، از آن کاملاً متمایز می باشد و نوید اثربخشی بیشتری را می دهد. این الگو بر آن است تا ضمن استفاده از حس بینایی در یادگیری و برقراری ارتباط چشمی با تصاویر برای یادگیری حجم بیشتر مطالب، دانش آموزان را در به کار انداختن تفکر علمی و قوه استنتاج و درک ساخت مفاهیم هدایت کند. اجرای موفق این نظریه با دو مفهوم نگاره ای برجستگی ها و هموارگی های ایران در کلاس جغرافیای سال چهارم ابتدایی که برحسب آمار یکی از دروس دشوار برای یادگیری دانش آموزان بوده و بیشترین افت تحصیلی را به همراه دارد، صورت گرفته است. اندازه اثر  $ES=1/16$  در این اجرا با روش تحقیق موردی و اقدام پژوهی نشان دهنده قرار گرفتن میانگین نمرات گروه تجربی در 88 دهمین صدک نسبت به معدل گروه کنترل است. سایر مستندات تحقیقاتی آغاز امید بخش تعمیم استفاده از آن در سایر دروس و پایه های مختلف به ویژه یادگیری خواندن و نوشتن در یک جلسه درس را نوید می دهد.

## کلمات کلیدی:

مفهوم پردازی، خواندن و نوشتن، ابتدایی

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/34375>

